

Fra Vingaarden.

HVORLEDES ET ÆSEL PRÆDIKEDE

Ehver, som er lidt bevandret i sin Bibel, har for læst om et talende Æsel, nemlig Bileams (4. Mos. 22), og tænker maaske straks, at det er dette, der sigtes til i Overskriften over nærværende Stykke, eftersom man aldrig ellers hører Tale om Æsler, der prædiker. Det er imidlertid ikke Bileams Æsel, hvorom der her skal fortæles, men derimod et andet, som enhver Bibellæser og Kirkegænger kender endnu bedre end Bileams, nemlig den Aseninde, paa hvilken vor Frelser holdt sit Indtog i Jerusalem Palmesøndag. De fleste har formodentlig aldrig hørt dette Dyr sige noget til dem; men muligvis kan dette blive anderledes, naar de faar at høre, hvilken indtrængende Prædiken det en Gang holdt for et Menneske.

Det var en fattig Dreng, som havde sit Hjem et Sted i Tyskland; jeg husker ikke ret, om det var i Hannover eller i Brunsvig — men det kan vel ogsaa være det samme. Han var da kommen i Kirke paa første Søndag i Advent, og skønt han kendte Dagens Evangelium, saa lød alting dog denne Gang for ham som noget ganske nyt. Prædiken drejede sig især om disse Ord: „Gaar hen i den By, som ligger for eder, og straks skulle I finde en Aseninde bunden, og et Føl hos hende; løser den og fører dem til mig! Og dersom nogen taler eder noget til, da siger, at Herren har dem behov, saa skal han straks fremsende dem.“ Præsten udviklede, at ligesom Jesus den Gang havde Aschinden behov til sit Indtog i Jerusalem, saaledes har han endnu mangt og meget behov for at kunne holde sit Indtog alle Vegne paa Jorden; og efter at have peget paa, hvor beredvilligt Æslets Ejer overlod Jesus sit Dyr, sluttede han sin Prædiken omtrent saaledes: „O, I Jesu Disciple, har I ikke ogsaa noget, som Jesus kan bruge til sit Indtog? Løser det, dersom det endnu er bundet, at det kan blive frit og stillet til hans Tjeneste; hvad det end maatte være, eders Hænder og Fødder, eders Herligheder og Goder, eders Dollars og Cents — løser dem og fører dem til ham! Herren har dem behov.“

Den fattige Dreng var bleven helt varm om Hjertet: hvor gerne vilde han ikke ogsaa give Jesus et Æsel eller — da der ingen Æsler fandtes paa hans Egn — en rigtig god Hest! Havde han bare været i sin Husbonds Sted, saa skulde Jesus straks have haft den bedste Hest i Stalden! Ak, men hvor skulde han vel nogen Sunde faa en Hest fra?

Og dog — hans Ønske skulde snart opfyldes. En Dag fik han en stor Kobberskilling skænket som Løn for en lille Tjeneste — og hvem beskriver hans Glæde: nu havde han jo den ønskede Hest! (Pengene i hans Hjemland har nemlig Billedet af en Hest). Og Æselet fra Jesu Indtog stod igen for ham og prædikede saa veldigt, at det „løste den fattige Drengs Hjerter fra den surt fortjente Kobberskilling; han hørte, at Jesus havde den Behov, og skyndte sig derfor af Sted til Præstegaarden, hvor hans Gave blev anbragt i Missionsbøssen.

Drengen blev konfirmeret og begyndte at tjene sig en Løn. En Dag stod han for første Gang som Ejer af en stor, blank Sølvmont. Der stod Hesten igen! Og atter begyndte Æselet fra Adventsevangeliet sin Prædiken, og fordi det fandt saa aabne Øren, som en Præst kun finder hos de færreste af sine Tilhørere, saa gik ogsaa Hesten paa Sølvmonten — i Præstens Missionsbøsse. Og saa fra Sølvmonten havde Æselet ved sin Prædiken løst Drengens Hjerter, saa at han fra den Dag af gav Afkald paa manganen en „Sølvhest“, for at Jesus kunde holde Indtog i Menneskers Hjerter.

Omsider blev Drengen Mand og Ejer af et Hus med lidt Jord til. Kort Tid derefter solgte han et Svin og kom ved denne Lejlighed for første Gang i Besiddelse af en Guldmont. Paa denne stod igen Hesten, ganske den samme Hest, og med det samme stod Adventsevangeliet saa levende for ham, som havde han hørt det Dagen forud. Skulde han nu give Jesus ogsaa denne Hest? Æselet begyndte saa smaat at prædike og sige: „Ja vist saa.“ Men vor Ven var jo ikke længer den „enfaldige“ Dreng; at give ogsaa Guldet bort, syntes ham dog betænkeligt! Da opdagede han en Indskrift paa Montens, som han da ikke forstod: „Nunquam restrosurum“ stod der. Ja, nu var han jo tvungen til at bære ogsaa denne Hest hen til Præsten, eftersom denne var den eneste i Landsbyen, der var lærd nok til at tyde saadan Skrift. Præsten sagde at Ordene betød: „Aldrig baglængs.“ Og nu havde Æselet pludselig faaet en ny Tekst at tale over. Straks begyndte det at prædike for ham og sige: „I sin Frelsers store Sag maa en Kristen aldrig gaa baglængs!“ — Da blev Mandens Hjerter løst fra den gyldne Hest, ligesom tidligere Drengens Hjerter fra Kobber- og Sølvhesten: ogsaa hans Guld blev lagt ned for Jesu Fødder.

Kære Læser! maa Æselet ikke faa Lov at løse ogsaa dit Hjerte fra dit Kobber og Sølv — ja fra dit Guld med!

MARY JONES OG HENDES BIBEL.

Mary Jones var Datter af en fattig Væver i Wales. Da hun en Aften i Aaret 1794 kom hjem fra et Møde, som var afholdt i en Gaard der i Nærheden, spurgte hun sin Moder: „Hvorfor har vi ingen Bibel, Mo'r?“ „Fordi her er meget knap Tid paa Bibler“, svarede Moderen, „og vi er for fattige til at kunne faa en saa kostbar Bog.“

„Hver Gang jeg hører noget bliver oplæst af Bibelen længes jeg altid efter at høre mere,“ fortsatte Barnet.

„Jeg kan vistnok huske nogle flere Bibel-sprog, som jeg kan lære dig, skønt det nu er længe siden, jeg gik til Præst, og min Hukommelse er ikke mere saa god, som den har været,“ svarede Moderen.

Derved maatte saa den lille Pige lade sig nøje den Gang.

Nogle Dage derefter fik de Besøg af en Gaardmandskone der paa Egnen, og da hun hørte, at Mary holdt saa meget af Guds Ord, sagde hun til hende: „Saa snart du faar lært at læse, min lille Pige, saa maa du komme over til os og læse i vor Bibel saa meget du vil.“

„Ak,“ svarede Mary i en sørgmodig Tone, „hvornaar faar jeg lært at læse! Jeg er nu allerede ti Aar gammel.“

„Det skal du ikke sørge over,“ svarede den venlige Kone, „Gud skal nok sørge for, at ikke saadan en lille Pige som du skal sidde i Mørke.“

Da Mary lidt efter stod alene ude paa Trappen, foldede hun sine Hænder og bad saaledes: „Kære Gud i Himmelen, lad mig ikke opvokse i Mørke, men mag det saaledes, at jeg kan faa lært at læse! Amen.“

Ikke længe derefter kom Marys Fader en Dag hjem fra Nabobyen, hvor han havde solgt det Tøj, han og hans Kone havde været i den sidste Maaned, og fortalte, at der om kort Tid skulde oprettes en Skole, ikke ret langt derfra, af den kendte Pastor Thomas Charles fra Bala. „Denne Præst,“ sagde han, „som gør saa meget godt, rejser nok fra det ene Sted til det andet og opretter Skoler for fattige Børn.“

„Aa, Far, hvad Mo'r,“ udbrød den lille Mary, „maa jeg da lære at læse i Bibelen?“

„Ja,“ svarede Faderen, „saa maa du lære alt, baade at læse, skrive og regne.“

Det kan nok være, det var en Meddelelse, der fyldte den lille fromme og lærvillige Piges Hjerter med Glæde.

Efter de tre Ugers Forløb fik Mary den Glæde at komme i Skole, hvor hun i Løbet af utrolige kort Tid lærte baade at læse og skrive. Og saa varede det naturligvis heller ikke ret længe, før hun en Dag aflagde Besøg i den Gaard, hvor hun havde faaet Lov til at komme og læse i Bibelen. Da hun kom, fortalte hun Konen, at nu kunde hun læse, og da hun gik i Søndagskole, hvor hun fik Bibesprog at lære udenad, vilde hun gerne spørge, om hun maatte komme hver Lørdag Eftermiddag og læse i deres Bibel. „Ja,“ lød Svaret, „du er velkommen saa ofte det skal være, og Gud velsigne sit Ord paa dit Hjerte.“

Den paafølgende Lørdag kom lille Mary til den aftalte Tid, blev venligt modtaget og ført ind i Stadsstuen, hvor Bibelen laa paa et Bord, der stod midt i Stuen. Konen trak sig derpaa tilbage og lod Mary være alene.

Barnet syntes, det var noget ganske storartet og højtideligt, første Gang i sit Liv, at sidde alene med Bibelen foran sig.

Da hun var færdig, og de kære Folk havde givet hende noget at spise, begav hun sig paa Vej efter Hjemmet, og ikke saa ganske kort Stykke Vej, omtrent til Mil. Hendes Hjerter var nu opfyldt af et eneste stort Ønske, som efterhaanden blev til et fast Forsæt, nemlig selv at komme til at eje en Bibel. „Jeg maa have en Bibel,“ sagde hun ved sig selv, „om jeg saa skal spare sammen til den i ti Aar.“

Saa snart det kunde lade sig gøre, begyndte naturligvis Mary at gennemføre sin Beslutning, at tjene Penge til at købe en Bibel for. Af og til tjente hun lidt med at passe Naboens Børn, naar Moderen skulde vaske; og saa samlede hun Brændegods i Skoven, hvilket ogsaa bragte hende lidt ind. Og hver Cent, hun fik, skulde hun nok komme i den lille Sparebøsse, hun havde faaet af sin Fader. Og næsten altid, naar hun havde lagt noget i den, opsendte hun den Bøn til Gud, at han vilde lade det lykkes, saa at det ikke skulde vare alt for længe, før hendes Sparekilling kunde udgøre den Sum, som en Bibel kostede.

Da Mary var næsten 16 Aar, blev hendes Skolegang, der var begyndt saa sent, afsluttet. Men hendes Læsning i Bibelen blev ikke sluttet, men fortsattes stadig hos de Folk, hvis Bibel hun havde faaet Lov til at bruge.

Ikke længe derefter blev hendes Ønske opfyldt og hendes Bøn hørt. En Dag, da hun kom hjem fra sin Bibellæsning, udbrød hun: „Tænk en Gang, Madam Evans har betalt mig saa meget for, hvad jeg har hjulpet hende med, at jeg nu har Penge nok til en Bibel!“

Nu var Spørgsmaalet blot, hvor hun kunde faa den kostbare Bog. Hendes Fader vidste det ikke, men kunde dog sige hende, hvor hun vistnok kunde faa det at vide. Dertil gik hun saa næste Dag og fik Besked, at hun ikke kunde faa en Bibel noget nærmere Sted, end i Bala, hos Pastor Charles, og at det endog var tvivlsomt, om han havde flere i det Sprog, som tales i Wales, det eneste, Mary og hendes Forældre forstod.

Mary opgav dog ikke Haabet. Hun gik hen til en af Naboerne og laante en Ransel, hvori hun kunde bringe sin Bibel hjem, og da hendes Moder havde forsynet hende med Mad for de to Dage, hun maatte bruge til at gaa Vej'en frem og tilbage, begav hun sig paa Vej. Hun havde kun eet Par Sko, og de, syntes hun, var altfor kostbare til at bruge paa en saa lang Vandring; dem lagde hun derfor i Ranselen, for at hun kunde tage dem paa, naar hun kom til Bala, og gik saa barfodet hele Vej'en.

Det var en Foraarsdag i Aaret 1800, at denne

unge Pige gik den lange Vej, 25 Mil, i Haab om at faa den kostelige Bog — Bøgerne Bog — som hun saa længe havde ønsket sig og sammenspåret til i 6 Aar.

Da hun kom til Bala og blev venligt modtaget af den Familie, til hvem hun var anbefalet, blev hun der om Natten, og først næste Dags Morgen gik hun, ledsaget af sin Vært og efter hans Raad til Pastor Charles, der modtog hende meget venligt. Hans ligefremme og behagelige Maade at omgaaes Folk paa, gjorde, at Marys Undselighed snart forsvandt. Hun fortalte saa, hvor meget hun havde ønsket at faa en Bibel, og at hun endelig i Løbet af 6 Aar havde faaet sammensparet saa meget, at hun nu kunde faa en.

Præsten folte sig i Samtalens Løb mere og mere tiltalt af den unge Pige, og da han hørte, at hun var saa godt hjemme i Bibelen, udtalte han sin Forundring derover, eftersom hun aldrig havde haft nogen Bibel. Da fortalte hun ham, at hun hver Uge var gaaet til en Gaard i hendes Hjemegn og læst i deres Bibel.

Dybt bevæget og med virkelig Deltagelse vendte Præsten sig til Marys Vært og sagde: „Det gør mig meget ondt, at denne kære Ven, som har gjort saa meget og har gaaet saa langt for at faa en Bibel, dog ikke kan faa sit Ønske opfyldt. Den Sending Bibler, jeg fik fra London i Fjor, er for længe siden udsolgt, men Undertagelse af nogle faa Eksemplarer, som er lagt til Side til nogle Venner; og det Selskab, som hidtil har forsynet Wales med Bibler, vil ikke lade flere trykke.“

Da Mary hørte Præstens Ord, skjulte hun Ansigtet i sin Hænder og begyndte at græde. Nu viste det sig, at hendes Bønner, Arbejde, Sammenparingen i samfulde 6 Aar var altsammen for-gæves.

Dybt bevæget af den stakkels Piges Sorg traadte Præsten hen til hende, lagde sin Haand paa hendes Hoved og sagde: „Mit kære Barn, du maa have en Bibel, jeg kan ikke afslaa din Bøn, hvordan det end siden gaar med de andre Venner.“

Det taarefyldte Ansigt vendte sig op imod Præstens med et Udtryk af en saa overvældende Glæde og Taknemlighed, at han fik Taarer i Øjnene. Derpaa tog han en Bibel frem og gav Mary, idet han atter lagde Haanden paa hendes Hoved og sagde med højtidelig Alvor: „Ja, er du glad ved at modtage denne Bibel, saa er det vist, at jeg ogsaa er glad ved at kunne give dig den. Læs den eftertænksomt og under Bøn og bevar de Lærdomme, den indeholder, og lad den faa Betydning for hele dit Liv.“

„Er en saadan Oplevelse ikke nok til at smelte det hærdeste Hjerter, at et ungt fattigt Barn er nødt til at gaa den lange Vej fra Llanfihangel til Bala for at faa en Bibel,“ sagde Pastor Charles, idet han vendte sig til Marys Vært. „Og jeg vil gøre alt, hvad jeg kan, for at finde en Vej, ad hvilken mine Landsmænds Trang til den hellige Skrift kan blive tilfredsstillet.“

Kort efter at Mary og hendes Vært havde forladt Pastor Charles, og hun havde spist Frokost hos den gæstfrie Familie, begav hun sig paa Vej efter Hjemmet med sin Bibel i Ranselen. Først sent paa Aftenen naaede hun Hjemmet, hvor Forældrene ventede hende med Længsel. De delte selvfølgelig straks Glæden med deres Datter, saa snart de fik at vide, at hendes i mange Aar nærkede Ønske, nu endelig var blevet opfyldt.

Pastor Charles tog nu denne Sag — Bibelens Afhjælpning, — som var lagt hans Hjerter saa nær, op med stor Alvor. I det han fra først af kun havde Tanke for sin Hjemegn og dens Nød, undersøgte han, hvor lidt eller hvor meget Bibelen var udbredt i Wales. Han fandt, at den kun egedes af ganske enkelte, og at dette ikke blot skyldtes Uvidenhed, men ogsaa den Omstændighed, at Bibelen var en kostbar Bog, hvis Anskaffelse overgik de allerflestes Evne. Og dog fandt han mange Steder Hunger og Tørst efter Guds Ord, som naar han hørte, at 12 fattige Bønder havde slaaet sig sammen om at købe en Bibel, som skulde gaa paa Omgang mellem dem, saa at hver af dem havde den til Laans en Maaned. Men hvad betød det at have Guds Bog en Gang om Aaret? En af Bønderne kom ogsaa grædende til Charles og sagde: „Skal der gaa 12 Maaneder hen, inden jeg faar Bibelen? — Inden den Tid er jeg vist død!“

Nu skrev Charles til syv forskellige engelske kristelige Selskaber om at hjælpe det bibelfattige Wales; men intet af dem formaaede noget. Saa prøvede han at sætte en Subskription i Gang; men heller ikke ad den Vej var der Fremgang for hans Planer. Dog var han ikke derfor til Sinds at lade Sagen falde. I Vinteren 1802 rejste han til London, fast overbevist om, at der skulde findes en Udvej, selv om han aldeles ikke var klar over, hvorledes denne skulde blive. Da slog Tanken om at oprette et helt nyt Selskab ned i hans Hjerter. De andre Selskaber kunde eller vilde ikke, — men saa kunde et nyt Selskab sætte sig som Opgave at vipke for Bibelens Udbredelse i Wales. Han traf Venner i London, hvem han betroede sig til og vandt for sine Planer. Disse Venner indførte ham i et Selskab for Udbredelse af Traktater, og ved en Sammenkomst i dette Selskab skildrede den varmhjertede Balapraest i flammende Ord den herskende Nød for Bibler i hans Hjemstavn og udviklede sin Tanker om, hvorledes Nøden kunde afhjælpes. Hans Ord gjorde et overvældende Indtryk og tændte i Hjerterne, og hos en af de tilstede værende fødtes da den Tanke, der skulde blive den megtige Spire til en frodig Vekst. Det var Præsten Josef Hughes, der stod op og begej-

stret udbrød: „Ja, lad der blive et Selskab for denne Sag, og naar for Wales, hvorfor da ikke for hele England, ja, for den hele Verden.“ Den store Tanke var udtalt!

Den fandt straks Tilslutning hos de tilstedeværende. Hughes fik i Hvert at forfatte et Opraab til alle Kristne om at stifte et Selskab til Guds Ords Udbredelse over hele Jorden, og Opraabet sluttede med en Indbydelse til et Møde i London d. 7 Marts, 1804. Den nævnte Dag samlede da 300 Mennesker af alle Trossamfund til Oprettelse af det britiske og udenlandske Bibelselskab, som dets Navn kom til at lyde. Og ved samme Møde blev der tegnet 3,400 Dollars til denne Sag.

Herren lod atter „sit Guld opgrave,“ men denne Gang ved den lille Pige Mary Jones, der uden selv at vide det, var Redskab i hans Haand til det Storværk, han gennem det britiske Bibelselskab vilde øve.

Mary Jones blev 82 Aar gammel. Hvor mange Glæder og Sorger hun har haft i sin lange Levetid, ved vi ikke; men vi vide, at hun i den sidste Tid af sit Liv var den samme alvorlige og hjertelige Kristen, som i hendes unge Dage.

Mary Jones Bibel, som opbevares i det britiske og udenlandske Bibelselskabs Bygning i London, er betydeligt større end alle andre almindelige Bibler. Mary Jones har selv skrevet i den, at hun købte den i 16 Aars Alderen i Aaret 1800.

Paa hendes Grav paa den lille Kirkegaard i Brynerug paa hendes Fødeegn staar en Sten, hvorpaa der er indristet en Beretning om hendes betydningfulde Vandring over Wales' Bjerge til Bala for at købe sig en Bibel.

„Jeg glæder mig over dit Ord som den, der finder et stort Bytte“ (Sal. 119, 162).

„Danske i Kamp“

i og for Amerika, fra ca. 1640 til 1865,

Samlet og fortalt af P. S. Vig.

Et historisk og biografisk Værk, livligt og populært fremstillet, til Minde om Mænd af dansk Fødsel eller et, som gennem Tidernes har kæmpet for Stjernebanneret og Frihedens Sag.

Bogen omfatter 400 Sider med ca. 50 Illustrationer og er indbundet i dannebrogssødt Shirting med hvidt Titeltryk.

Pris \$2.50 portofrit.

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

„We'll Keep Old Glory Flying.“

A new national Flag Song of lofty sentiment and striking form. The right song at the right time.

Words and music — our special price — 25 Cents.

Dan. Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.

THE CANONS AND DECREES
of the
COUNCIL OF TRENT.

\$1.50 Net Postpaid.

Every educated man ought to know what the Roman Catholic Church really teaches. That can be found in „The Canons and Decrees of the Council of Trent.“ They were translated into English by the Roman Catholic Bishop Waterworth and printed in London in 1848. They have been reprinted by „The Christian Symbolic Publ. Society.“ Good printing on good paper in good binding for \$1.50 ought to give the book a wide sale and a close reading.

WILLIAM DALLMAN,
(Pastor of Mount Olive Lutheran Church,
Milwaukee, Wis., Author.)

The Canons and Decrees of the Council of Trent are the Roman Catholic Church's own authorized confession of its faith and its discipline. Anyone desiring to know from an impartial source what the Roman Catholic Church really believes and teaches, will here find the best opportunity to do so by studying this book.

MARCUS O. BØCKMAN,
Professor in the Seminary of the
United Norwegian Lutheran Church,
St. Anthony Park, Minn.)

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
BLAIR, NEBR.